

Барабанни стилове в ромската музика в България в началото на ХХІ век през призмата на индивидуалния стил на барабаниста Сашо Биков

*Борислав Петров**

Резюме: Първите десетилетия на ХХІ век са период на много динамично развитие на ударните инструменти в ромската музика от България, като тази тенденция продължава да е актуална и днес. Представеният текст е част от обширно проучване, което има амбицията да очертае ясна теоретична рамка около функцията на барабаните като инструмент в стиловите контексти на сватбарската музика и съвременната ромска музика. С оглед на тази цел изследователският интерес е насочен към ромския барабанист Сашо Биков. Биков е пряк свидетел и участник в развитието на ударните инструменти в сватбарската музика от България от края на ХХ век. В началото на ХХІ век той пренася „традицията“ на сватбарските барабани към новите тенденции в ромската музика от Балканите и се превръща в ключов обновител на ромските барабанни стилове.

Ключови думи: *етномузикология, сватбарска музика, барабанен стил, ромски музиканти*

Настоящият текст е част от дисертационен труд, чийто предмет са барабанните стилове в сватбарската музика от България от края на ХХ и началото на ХХІ век. Изследването има за цел да обърне вниманието на академичната общност към осезаемата роля на тези барабанни стилове върху цялостния облик на музиката, създавана от сватбарските оркестри.

С тази публикация отдавам и своята почит към делото на големия фолклорист Николай Кауфман, чиито широки интереси ви-

* **Борислав Петров** – докторант, Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“; e-mail: bppetrov@gmail.com

Литература / Bibliography

Асафиев, Борис (1984). Музикалната форма като процес. София: Музика, 1984 [Asafyev, Boris (1984). Muzikalnata forma kato protses. Sofia: Muzika, 1984].

Бончева, Мануела (2012). Функционирането на български традиционни инструменти в съвременността. София: НМА „Проф. Панчо Владигеров“, 2012 [Boncheva, Manuela (2012). Funktsioniraneto na balgarski traditsionni instrumenti v savremennostta. Sofia: NAM „Prof. Pancho Vladigerov“, 2012].

Вълчинова-Чендова, Елисавета (2000). Градската традиционна инструментална практика и оркестровата култура в България (средата на XIX – края на XX век). София: Пони, 2000 [Valchinova-Chendova, Elisaveta (2000). Gradskata traditsionna instrumentalna praktika i orkestrovata kultura v Bulgaria (sredata na XIX – kraja na XX vek). Sofia: Poni, 2000].

Кръстев, Петьо (2016). Инструментални стилове във фолклорната музика на Югозападна България: Традиция и обновление. София:

АИ „Проф. Марин Дринов“, 2016 [Krastev, Petyo (2016). Instrumentalni stilove vav folklornata muzika na Yugozapadna Bulgaria: Traditsiya i obnovenie. Sofia: AI „Prof. Marin Drinov“, 2016].

Леви, Клер (2007). Етноджазът. Локални проекции в глобалното село. София: Институт за изкуствознание, 2007 [Levy, Claire (2007). Etnodzhazat. Lokalni proektsii v globalното selo. Sofia: Institute of Art Studies, 2007].

Пейчева, Лозанка (1999). Душата плаче, песен излиза: Ромските музиканти в България и тяхната музика. София: Тер АРТ, 1999 [Peycheva, Lozanka (1999). Dushata plache, pesen izliza: Romските muzikanti v Bulgaria i tyahnata muzika. Sofia: Ter ART, 1999].

Пейчева, Лозанка, Венцислав Димов (1994). Демокасетите (За един неизследван факт от софийския музикален пазар). – В: *Български фолклор*, 1994, № 4, с. 25 – 34 [Peycheva, Lozanka, Ventsislav Dimov (1994). Demokasetite (Za edin neizsledvan fakt ot sofiyskiya muzikalen pazar). – In: Bulgarian Folklore, 1994, No. 4, pp. 25 – 34].

Пейчева, Лозанка, Венцислав Димов (2002). Журнаджийската традиция в Югозападна България. София: ИИЗк, Българско музикознание, 2002 [Peycheva, Lozanka, Ventsislav Dimov (2002). Zurnadzhyskata traditsiya v Yugozapadna Bulgaria. Sofia: IAS, Bulgarian Musicology, 2002].

Рашкова, Наталия (1993). Динамика на инструменталното музикално изпълнителство. – В: *Български фолклор*, 1993, № 1, с. 65 – 73 [Rashkova, Nataliya (1993). Dinamika na instrumentalното muzikalno izpalnitelstvo. – In: Bulgarian Folklore, 1993, № 1, s. 65 – 73].

Berger, Matthew (2014). A Cultural History of the Drumset: Proliferation from New Orleans to Cuba. Prescott College in Humanities, 2014.

Brennan, Matt (2020). Kick It: A Social History of the Drum Kit. New York: Oxford University Press, 2020.

Chapin, Jim (2002). Advanced Techniques for the Modern Drummer. Alfred Music, 2002.

Dean, Matt (2011). The Drum. A History. Scarecrow Press, 2011.

Fernandez, Raul (2011). From Afro-Cuban Rhythms to Latin Jazz. – In: *Music of the African Diaspora, Edition 1*. University of California Press, 2011, pp. 348 – 354.

Hartigan, Royal (1995). The Heritage of the Drumset. – In: *African American Review*, Vol. 29, Summer, 1995, No. 2, Special Issues on The Music, pp. 234 – 236.

Koenig, Karl (1996). Sonic Boom: Drums, Drummers & Drumming in Early Jazz. Basin Street Press, 1996.

Minga, Mikaela (2016). Tallavaja dhe entropia e muzikës në Shqipëri. – In: *Kultura Populllore*, 2016, No. 1 – 2, pp. 125 – 142.

Pettan, Svanibor (1996a). Female to male – Male to Female. – In: *Narodna umjetnost*, Vol. 33, 1996, No. 2, pp. 311 – 324.

Pettan, Svanibor (1996b). Gypsies, Music, and Politics in the Balkans. – In: *The World of Music*, Vol. 38, 1996, No. 1, pp. 33 – 61.

Silverman, Carol (2014). Romani Routes. New York: Oxford University Press, 2014.

Sublette, Ned (2007). Cuba and Its Music: From the First Drums to the Mambo. Vol. 1. Chicago: Chicago Review Press, 2007.